

Utbildning i Tobaksavvänjning

Grundutbildning

Dag 1-2: Grundutbildningen riktar sig till personal inom sjukvården som i sitt dagliga arbete möter patienter som använder tobak. I utbildningen ingår en teoretisk del och en praktisk del. De teoretiska avsnitten tar upp de senaste forskningsrönen rörande tobaken som missbruk och dess skadeverkningar. I den praktiska delen lär sig deltagarna att i det vanliga patientsamtalet intressera och stötta patienter att försöka sluta röka. Utbildning sträcker sig över 2 dagar.

Utbildning till diplomerad tobaksavvänjare

4.5 högskolepoäng

(grundutbildning + diplomering)

Dag 3-4: Diplomutbildningen riktar sig till personal inom sjukvården, som har genomgått grundutbildningen och som arbetar eller ska börja arbeta med tobaksavvänjning. Kursdeltagarna får lära sig hur man lägger upp och genomför en individuell tobaksavvänjning (dag 3-halvdag), följt av handledning i grupp på egna patienter. Grupphandledningen sker en gång per månad vid tre tillfällen. Kursen avslutas Dag 4 med examination samt föreläsning om hur man kan arbeta med rökavvänjning i grupp. Utbildning uppfyller de krav till diplomerad tobaksavvänjare som Yrkesföreningarna mot Tobak uppställt.

För att bli diplomerad tobaksavvänjare krävs:

- Grundutbildning
- Närvaro vid samtliga fyra utbildningsdagar
- Minst tre patienter i aktiv behandling under utbildningsperioden
- Närvaro vid tre handledningstillfällen eller via telefon
- Redovisning av tre patientfall
- Godkänt kunskapsprov

Datum:

Grundutbildning		
Dag 1	1 februari	kl 09.00-15.30
Dag 2	2 februari	kl 09.00-15.30

Diplomutbildning		
Dag 3 (halvdag)	3 februari	kl 09.00-12.00
Dag 4	1 juni	kl 09.00-15.30

Handledning i grupp vid 3 tillfällen med ca en månads mellanrum. Varje handledningstillfälle tar 1.5 timme.

Handledning 1	2 mars	kl 08.00-09.30 eller kl 10.00-11.30 eller kl 13.00-14.30 eller kl 15.00-16.30
Handledning 2	20 april	se ovan
Handledning 3	25 maj	se ovan

Handledningen sker i smågrupper. Indelning i grupper sker dag 3.

Plats: Per Dubbsgatan 14, vån 5, SU/Sahlgrenska

Kostnad:

Grundutbildning	
	3000 kronor

Diplomutbildning:	
	4000 kronor.

Faktureras i efterhand. Priserna är exkl. moms .
Avgiften inkluderar kursmaterial och kaffe två gånger/dag.

Anmälan: Anmälan görs på separat anmälningsblankett som sänds till Utvecklingscentrum, SU/Sahlgrenska eller via e-post. **Du som avser att gå diplomutbildningen bör även fylla i separat blankett samt bifoga handlingar enligt lista.**

Antalet deltagare är begränsat.

Sista anmälningsdatum: 21 januari 2012

Uppllysningar: Närmare uppllysningar ges av:

Agneta Hjalmarson
agneta.hjalmarson@gmail.com

Anmälan

Utbildning i Tobaksavvänjning

- Grundutbildning 1-2 februari 2012 (kostnad per/utbildningsplats 3000 kr exkl moms)
- Diplombildning (kostnad per utbildningsplats 4 000 kr exkl moms)

Namn:.....

Personnummer: .....

Yrke:.....

Arbetsplats:.....

Bostadsadress:.....

Postadress:.....

E-post:.....

Telefon nr:.....

Fakturaadress .....

.....

Ev. Internt

kundnummer:.....

Anmälan

ska vara inne senast **den 21 januari** och skickas till:

Adress: Agneta Alexandersson
Utvecklingscentrum
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
413 45 GÖTEBORG
Tel. 031-342 74 20
agneta.e.alexandersson@vgregion.se

Sahlgrenska Akademin
Vid GÖTEBORGS UNIVERSITET
Inst för medicin
Avd för molekylär och klinisk medicin

ANMÄLAN TILL UPPDRAGSUTBILDNING

Tobaksprevention och tobaksavvänjning, 4.5 hp Kursstart våren 2012

EFTERNAMN, FÖRNAMN	PERSONNUMMER	
UTDELNINGSDRESS	YRKESKATEGORI	
POSTNUMMER OCH ORT	TELEFON BOSTADEN, INKL RIKTNUMMER	
JAG ARBETAR INOM VÄSTRA GÖTALAND ☐ SU ☐		
ANNAN ☐		
AVDELNING/ENHET	TELEFON ARBETET, INKL RIKTNUMMER	
ARBETSPLATS/SJUKHUS	TELEFON ANSVARIG CHEF, INKL RIKTNR	
E-POST (DÄR KURSLEDNING OCH KURSDELTAGARE LÄTTAST FÅR TAG I DIG)		
FÖRKUNSKAPER/BEHÖRIGHETSREGLER SE SID. 2	I MIN ANMÄLAN BIFOGAS	KOMPLETTERAS VECKA.....
ÅBEROPADE HANDLINGAR	(KRYSSA I)	(KRYSSA I)
PERSONBEVIS ELLER MOTSVARANDE (bevitnad kopia av pass eller annan godkänd legitimation)	☐	☐
BETYG/INTYG ALLMÄN BEHÖRIGHET	☐	☐
UTBILDNINGSBEVIS/AVGÅNGSBETYG – behörighetsgivande utbildning (akademisk grundexamen inom vårdområdet)	☐	☐
<i>Intyg/Betyg/Utbildningsbevis/Avgångsbetyg skall vara bevitnade.</i>		<i>Vid komplettering, skriv kursens namn.</i>

GÖTEBORGS UNIVERSITET
SAHLGRENSKA AKADEMIN

Dnr: G 25 50/11

Kursplan

MED894 Tobaksprevention och tobaksavvänjning,

4,5 högskolepoäng

Grundnivå

Tobacco prevention and tobacco cessation.

First Cycle

---

1. Fastställande

Kursplanen är fastställd av programkommittén för Institutionen för medicin, 2011-03-23.

Kursplanen gäller från vårterminen 2011.

Utbildningsområde: Medicin,

Ansvarig institution: Institutionen för medicin.

Fördjupning: G2F

Ämnesgrupp: ME1

2. Inplacering

Kursen är en fristående kurs och kan ges som uppdragsutbildning.

3. Förkunskapskrav

Behörig till kursen är den som har yrkesexamen inom vårdområdet (sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut, biomedicinsk analytiker, tandhygienist etc). Vid uppdragsutbildning utser uppdragsgivaren kursdeltagare.

4. Innehåll

Föreläsningar angående: tobakspreventiva åtgärder i samhället, teori om förändringsprocesser, metoder för tobaksavvänjning, tobaksanarnes och beroende, abstinenssymptom och risksituationer, medicinsk stödbehandling återfallsprevention.

Praktisk tillämpning av kunskapen i tobaksavvänjning med handledning på tre patientfall.

5. Mål

Efter avslutad kurs förväntas studenten ha kunskap om tobakspreventivt arbete, planera och genomföra behandling i tobaksavvänjning.

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- förklara tobakens skadeverkningar på allmänhälsan, risker med tobaksbruk, vinster med att sluta, abstinens av tobaksstopp samt redogöra för olika avvänjningsmetoder
- beskriva övergripande mål, lagar och förordningar relaterat till det tobakspreventiva arbetet i Sverige och globalt.

Färdighet och förmåga

- tillämpa samtalsmetodik i tobaksavvänjning för att motivera till tobaksstopp
- planera och utföra individuell tobaksavvänjning med uppföljning på patienter som röker och snusar, samt återfallsprevention

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- analysera, värdera och motivera val av behandling

6. Litteratur

Se separat litteraturlista, bilaga 1.

7. Former för bedömning

För att bli godkänd krävs:

1. Individuell bedömning av kliniska moment vid tre obligatoriska handledningstillfällen (i grupp eller individuellt). I momentet ingår att redogöra för, diskutera och motivera val av behandling av egna patientfall.
2. Individuell skriftlig redovisning av 3 patientfall (varav minst en patient följts under två månader) med beskrivning av behandlingen och analys av resultatet.
- 3 Individuellt skriftligt kunskapsprov om tobaksprevention och tobaksavvänjning

Den studerande genomgår en individuell skriftlig examination. Om den studerande blir underkänd på tentamen, kan denne få göra en kompletterande hemtentamen Den studerande kan välja att göra om tentamen vid nästa skrivningstillfälle.

Student äger rätt till byte av examinator, om det är praktiskt möjligt, efter att ha underkänts två gånger på samma examination. En sådan begäran ställs till institutionen och ska vara skriftlig

8. Betyg

Betygskalan omfattar betygsgraderna Underkänd (U) och Godkänd (G).

(Akademistyrelsen har den 2 november 2006 beslutat att tvåradig betygsskala får tillämpas för kurser vid Sahlgrenska akademien.)

9. Kursvärdering

Kursvärdering sker skriftligt med hjälp av Sahlgrenska akademins gemensamma kursvärdering, samt muntligt i dialog med studenterna. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna.

Bilaga 1

Litteraturlista – MED894 Tobaksprevention och tobaksavvänjning, 4,5 högskolepoäng.

Litteraturlista är fastställd av programkommittén för medicin 2011-03-23.

Kursbok:

Hjalmarson, Agneta. (2006) En handledning för tobaksavvänjare. Stockholm: Statens Folkhälsoinstitut ISBN 91-7257-442-9, (115 s)

Rekommenderad litteratur:

SBU-rapport nr 138. (1998) Metoder för rökavvänjning. SBU – Statens beredning för medicinsk utvärdering

Post, Ann; Gilljam, Hans *Tackla tobak: en kunskapsöversikt om tobak och hur man hjälper patienten att sluta röka 2.*, [rev.] uppl, Lund: Studentlitteratur, 2003 ISBN:91-44-04051-2, (181s).

Holm Ivarsson, Barbro. *Det motiverande samtalet om tobaksvanor*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut, 2004, ISBN 91-7257-321-x, (32 s)

Statens Folkhälsoinstitut. *Tobaksavvänjning i hälso- och sjukvården*. En kunskapssammanställning med praktiska råd och verktyg för hälso- och sjukvårdspersonal. R2007:16 Stockholm Statens Folkhälsoinstitut 2007, ISBN 978-91-7257-526-4 (63s)

Statens offentliga utredningar. Olovlig tobaksförsäljning. SOU 2009:23. Stockholm: Socialdepartementet. <http://www.regeringen.se> 2009-04-21, (282s)

Vetenskapliga artiklar i omfattningen totalt 30 sidor tillkommer i samråd med kursansvarig lärare.